Ч. 79. (250.) Львів, субота, дня 25. марта 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Цїна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих терітеріях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна газета.

Виходить що дня рано кромі понедїлка.

Условя передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америцї	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламациї вільні від почтової оплати. Рукописї приймають ся лиш оплачені, а звертають ся тільки зажадані і застережені. — „Українське Слово“ продають всї бюра по цїлім краю.

Адреса редакциї, адміністрациї й експедициї: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Цїна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакцийній частї 1 К Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Економічна кріза Росії.

Ономі міністер скарбу предложив Думі звіт, після якого буджетовий недобір Росії виносить 410 мілїонів 415 тисяч рублїв. Після спеціяльного царського указу кошта війни не вставляють ся до буджету; вони становлять осібну рубрику, яка має бути покрита із затягнених позичок. По офіціяльним обчисленям видала Росія на веденє війни в р. 1914 два міліярди рублїв, — а в р. 1915 — десять міліярдів. Позаяк запаси муниції та провіянтів в краю вичерпують ся і треба їх спроваджувати з-за границї, головно з Японії та з Америки, то воєнні кошти Росії зросли послїдними місяцями ще більше так, що при нинїшнім станї річно можна їх числити на яких 14 міліярдів річно. Видатки Росії на веденє війни виносять пересічно на день около 32 мілїонів рублїв. Ці величезні кошти покрива Росія позичками. Коли осередні держави затягали доси тільки внутрішні позички, себто у своїх горожан, то Росія переважну часть затягнула за границею; внутрішна її позичка, затягнена у горожан виносить тільки $4\frac{1}{2}$ міліарда рублїв. Величезні відсотки від сих заграничних позичок, замість щоб остались у горожан в нутрі держави, підуть за границю. Вчисливши до сього ще й сю обставину, що затягнене позички поза границею вимагає великих коштів, — будемо мати хоть тільки в приближеню образ, як російське правительство нищить своє народнє майно, яке стає ся наживою заграничних банків та капіталїстів.

Росія мимо всїх старань піднесеня у себе торговлї і промислу остає ся все ще — і остане ся на довгі часи рільничим краєм. Продукція збіжа становить там основу економічного житя. В нормальних часах вивозила вона много збіжа за границю. Що часто-густо лучались там неврожаї, а навіть голод — се походило із-за сього, що російське правительство не заопікувалось як слїд рільництвом, не постаралось о відповідні комунікаційні лїнії, якими можнаб довести збіже до просторів навіщених неврожаєм.

Послїдними часами в офіціяльних і неофіціяльних кругах Росії стали відзивати ся голоси про грозячу недостачу збіжа. Правительство веліло розслїдити справу та прийшло до переконаня, що чутки в дечім оправдані. Після звіту міністра Барка область землї обсіяної збіжем вменшилась в р. 1915 о 2 мілїони 600 тисяч десятин. Відносить ся се головно до південних та південно-східних ґуберній Росії. Там в деяких околицях лежить відлогом 40% управної землї! Рівночасно звідомили ґубернатори міністерство, що треба числитись з обмеженєм весняних засївів. Вменшена продукція засїву походить іза недостачі робучих рук, та із-за недостачі насїня. Многі околицї не засївали вже по сїй причинї озимини. В наслїдок щораз то нових покликань справа засївів на весну буде представлятись в ще гіршім світлї.

Не достає Росії також рогатої худоби. В наслїдок війни консумпція мяса дійшла в Росії до неймовірних границь; мясо їсть нині не лиш жовнїр, але й його родина, щоб відбити в той спосіб заказ пити алькоголю. По причинї значного убутку худоби правительство застановляє ся над проектом введеня двох безмясних днїв в тижни не лиш у цивільного населеня, але і у війську. Число рогатої худоби спало з 40 мілїонів на 16!

З наведених статистичних дат слїдує, що Росія стоїть в передоднї економічної кризи. Воноб не було ще зловіщим, колиб населене жило в відповіднім підйомі духа, — в твердім та незломнім ожиданю щасливого кінця війни. Подійсний стан річий вказує як раз на щось противного. Вже саме затягане позичок за границею вказує на се, що російські піддані не вірять в запевненя свого правительства про згноблене „Германца“. Про матеріяльне і моральне перетяжене населеня свідчать зовсїм недвозначно події в Баку, заведене стану облоги на Кавказї та бесїди послів в Думі, і то не лиш з лївиці, — але й з кругів прихильних правительству!

Російський народ дурманить себе доси ще одним: заповідженими побідами почвірного порозуміня на весну. Що їх не буде на се вже вказують події послїдного тижня. Колиж і ся надія розвіє ся наче [illegible] вітер в широкому полї, — революційний рух, який нинї поширює ся в Росії серед фабричних робітників у формі летючих листків, обійме всї верстви населеня. Для Росії булаб се послїдна година. Сподїватись одначе треба, що царський режім до сього не допустить, та що сподївані події випередить заключене мира!

Горожани!

Дня 2. цвітня с. р. відбуде ся торжественне відслонене „Львівського зелїзного лицаря“ в присутности И. Е. Намісника, Ґенерала кавалерії Германа фон Колярда, котрому Його Цїс. Величність поручила заступство на тім торжестві.

Сей лицар завдячує свій почин благородним намірам И. Величности нашого наймилостивійшого Цїсаря і Короля: злагодити нужду вдовам і сиротам по наших поляглих героях!

Поруч державної опіки, утворив ся під покровом И. ц. і к. Апостольської Величности поставлений ц. к. австр. військовий вдовичий і сиротинський фонд, який вистичив собі задачу, дорогою прилюдної добродійности збирати грошеві засоби, щоби злагодити і зменшити сумне положене вдів і сиріт героїв, поляглих на полї слави.

Задля пособлюваня тим намірам утворив ся підписаний, місцевий комітет і рішив поставити у Львові деревляну статую лицаря, з якої через вбиване гвоздів має повстати „зелїзний лицар“.

Кождий гвізсь до вбиваня коштує 50 сотиків; дохід з вбиваня гвоздів в лицаря іде в користь вдів і сиріт поляглих жовнїрів та польських і українських леґіонїстів.

Кождий, що лише один гвізсь вбє у лицаря, причиняє ся тим до поправи долї найбіднїйших між бідними.

Скілько то через війну втратило своїх кормильців і опікунів, свою одиноку підпору і поміч! Тим бажаємо прийти з помочю, щоби охоронити їх перед нуждою і розпукою.

Покладаючи надію в сїм важкім і бурливім часї на часто випробований патріотизм населеня, його жертволюбивість і добродійність, просить підписаний комітет усїх горожан, взяти участь у великім дїлї добродійности вбиванєм гвоздів у лицаря, зглядно окремим складанєм жертв для нього.

Місцевий комітет: Алиця ф. Колярд, почесна президентка; Рімль, ґенерал-майор і комендант міста Львова; Граф Вісьневский; Радник Двора Барвінський; Адам Ґрабовський, староста повітовий; др. Иосиф Райнлендер, директор полїції; др. Казимір Твардовський, ректор університету; др. Вільгельм Пісек, медицинальний радник; Василь Нагірний, директор; Марцель Шафф, цїс. радник; Герман Зіґельбауа, директор; підполковник Франц Ваґнер; підполковник Александер Майстер; підполковник Иоган Мільбавер; майор Иоган Рупп; ротмістр Людвик Шмідль; капітан Отто Ґотліб; капітан леґіон. Кшачинський; капітан леґіон. др. М. Волошин; поручник рах. др. Иосиф Фейнґольд; підпоручник рах. Моріц Шенґут.

В справі цїн на насінні бараболї.

З покликом на оголошене наше в „Господарській Часописи“ ч. 6, в справі продажі насінних бараболь по висших цїнах як максимальні (означені розпорядком міністеріяльним з дня 22. вересня 1915 р. В. з. д. ч. 276) подаємо до відомости П. Т. Рільникам, що Міністерство рільництва бажаючи улегчити оборот сійними бараболями:

Розпорядком з дня 5. марта 1916 ч. знесло обмежене права продажі по висших цїнах лишень 20% запасу бараболь — усуваючи рівночасно примус подаваня поіменного спису відбирателів.

А розпорядком з дня 11. марта 1916 р. ч. 10.711 підвисшило додатки до максимальних цїн з 3 К. на 6. К. при кождім сотнарі насінної бараболї вибраної і відповідаючої всїм вимогам.

Побиране сих додатків шість-коронових на кождім сотнарі, а рівнож звільнене від примусового подаваня поіменного спису відбирателїв і свобідне продаване насінних бараболь без ограниченя до 20% загального запасу дозволене повисшими розпорядками по 15. мая 1916 р.

Від тепер вільно побирати за насінну бараболю:

у марті . . . . . 15·50 К
у цвітни . . . . . 16·— „
по 15. мая 1916 17·— „ за метричний сотнар.

Звертаємо увагу що як насінні, належить уважати середно-великі, вільні від заболїнь і гнилї, перебрані рукою бараболї.

Побиране висше названих додатків дозволене є виключно на основі грамоти дозволу виставленої в імени Міністерства рільництва через рільничі корпорації по думці мін. рескр. з дня 10 лютого 1916 ч. 4863.

Для наших рільників уділяє дозволу Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові, ул. Зіморовича ч. 20. Туди отже належить вносити як найскорше прошеня о уділене дозволу. В поданях має бути наведене імя і назвиско витворця, місце його осідку, почта і стація зелїзнича і скількість бараболь пригожих на насїнє (отже відповідаючих висше на-

веденим вимогам насїнної бараболї). Скількість має бути подана в сотнарах метричних.

Краєве Товариство господарське „Сїльський Господар“ у Львові.

Світова війна.

Російська офензива!

Цїль наступів. — Безуспішність зусиль.

БЕРЛІН. Майор Шрайберсгофен обговорюючи в „Berliner Ztg. am Mittag“ послїдну російську офензиву на півночи пише між иншим ось що: Росіяни заатакували становиська союзників на сходї рівночасно в двох ріжних місцях: на півночи і на полудни. На півночи наступають Росіяни на фронтї довгім понад 60 км., який тягне ся від Двинська аж по озеро Нароч. Росіяни піславши до наступу великі сили, наступають дуже завзято. На всякий случай маємо там до дїла з одною з найсильнїйших російських офензив. А цїлию її є переломити німецький фронт та відбити Курляндію та північну часть польського Королївства. А на полудневім крилї нашого східного фронту ведуть ся покищо бої місцевого характеру.

До сеї пори не могли ми ствердити о що Росіянам розходить ся: чи хочуть вони поправити свої становиска та зайняти пару важнїйших, для них особливо небезпечних, найбільше в перед висунених австро-угорських становиськ, чи може сї борби є також початком рівно великої офензиви і на полудневім крилї нашого східного фронту. А з многих познак як пр. великих сил, які союзники там зібрали, зі сильно здобуваних становиськ австро-угорських війська та з дотеперішних російських невдач можна заключати, що Росіяни не розпічнуть офензиви рівночасно в двох так далеко від себе віддалених місцях. Але Росіяни визначають ся великою ексцентричностю, на що в часї сеї війни дали дуже богато доказів, так, що мусимо числити ся і зі сею евентуальністю.

Обговорюючи втрату Устечка заявляє, що сей російський успіх був лиш чисто місцевим добутком, який зовсїм не впливає на загальне воєнне положене. Бо австро-угорські війська втратили там лише дуже висунений в перед примісток. А їх властиві становиска, які лежать на полудневім березї Днїстра, остали ненарушені. Становиска сї такі сильні, а до сього хоронить їх ще й велика ріка так, що дальше посуванє ся Росіян натрафить на непоборимі перешкоди. Се стверджують також і послїдні вістки, які доносять, що Росіяни вдоволили ся тим успіхом і навіть не пробують атакувати становиск, які лежать на полудневім березї Днїстра.

Союзники сильно держать в своїх руках всї свої становиска так на півночи, як і на полудни. Росіяни вїгдне не осягнуть на нашім східнім фронтї ніяких стратегічних успіхів. Тому будемо під Верденом дальше вести, так само рішучу офензиву, бо російська офензива не буде мати на неї ніякого впливу.

Криза в Росії.

Думські посли за окремим миром.

БУКАРЕШТ. Сюди надійшли вістки, що в Росії видно чимраз більше познак загальної кризи. Процес внутрішного розкладу поширяє ся на всїх областях. Всюди слїдно банкроцтво полїтичної моралї.

ШТОКГОЛЬМ. На послїднім засїданю Думи виступив посол Александров дуже рішучо проти полїції. Націоналїсти повідомили Думу, що 180 послів вручило цареви петицїї з просьбою заключити осібний мир, бо сего бажає нарід.

Наради коалїції в головний російській кватирі.

БАЗИЛЕЯ. З Петрограду доносять, що президент російського кабінету Штірмер, мінїстер заграничних справ Сазонов і амбасадори Анґлїї і Франції виїхали до російської головної кватири.

Лиха орґанїзація лїтничої служби в Анґлїї.

РОТЕРДАМ, 24. марта (Ткб.). До „Courant“ доносять з Льондону:

В палатї громад посол Billing критикував дальше правительственну полїтику в справі воздушної оборони і між иншим сказав ось що: Анґлїя під зглядом свого воздушного уоруженя станула на третім місци. Воздушна служба маринарки не приносить ніяких користий. Богато лїтаків королївського корпусу є в такім станї, що цїлий ряд хоробрих офіцирів не вбито, а прямо замордувано.

Державний підсекретар Теннант відповів дуже остро. Він заявив, що воздушна служба добра та знаменито працює на фронтї. Коли хто говорить, що анґлїйська воздушна могучість стоїть на третім місци, то се не лиш смішна несправедливість але також і брехня. Також неправда, начеб анґлїйських летунів мордовано. Бесїдник візвав Billinga доказати свої твердженя. Billing відповів, що се як найскорше зробить. Він говорив дуже поденервовано. Пару разів перебивано йому бесїду гнївними окликами.

Нові податки в Німеччинї.

БЕРЛІН, 23. марта (Ткб.). Німецький парлямент відіслав буджет і предложене о податку від воєнних зисків до буджетової комісії, а инші податкові предложеня до осібної комісії. По завтрішнім засїданю відложить парлямент свої наради аж до по Великодних святах.

Заворушене в Портуґалїї.

АМСТЕРДАМ. З Льондону доносять, що в Портуґалїї послїдними днями вибухли дуже поважні заворушеня. Роялїсти і робітницькі союзи остро поборюють правительство яко військову власть. По робітницьких зборах в Лїсабонї прийшло до уличних борб між робітниками а військом. Військо не хотїло ужити оружа і тому власти візвали инші відділи.

Спішать ся з заключенем мира.

ЦЮРІХ. На спільній воєнній радї в Парижи італїйський ґенерал Поро поставив внесене, щоби кожда держава почвірного порозуміня рішучо висказала свої домаганя та подала средства, які вели би до як найскоршого покінченя війни.

Сухомлїнов в дураки.

ПЕТРОГРАД. Петроградська аґенція доносить, що бувшого мінїстра війни, члена державної ради Сухомлїнова звільнено царським указом від функції члена державної ради.

Наради в Парижи.

ЛЮҐАНО, 23. марта. (Ткб.). Париська конференція, в якій візьме участь президент мінїстрів Саляндра і мінїстер заграничних справ Сонніно, потриває лиш 2 днї. На ній не буде обговорюватись господарських питань. Їх застережено осібній конференції, якої речинця досї ще не визначено.

ЦЮРІХ, 24. марта. (Ткб.) На вчерашнім засїданю італїйської палати президент мінїстрів Саляндра заявив, що він та мінїстер заграничних справ Сонніно мусять виїхати на кілька днів з Італїї і тому вносить, щоби відложено наради до 6. цвітня. Се внесене прийнято.

Хіни знов републикою.

НЮ ЙОРК. (Ткб.). Аґенція „Associated Press“ доносить з Пекіну, що ухвалою кабінету знова знесено монархію, а привернено републику.

Італїйські війська над грецькою границею.

БЕРНО. (Ткб.). „Temps“ поміщує телеґрафічне донесене аґенції Аваса, що на запитане посла Спіромілїоса в справі походу італїйських військ на Тепелїнї відповів президент мінїстрів Скулюдіс: Маємо письменну заяву італїйського посла в Атенах, що італїйське військо під Вальоною не переступить нашої північної границї. Епір, невіддучна часть Греції, не загрожений.

Болгарсько-румунські відносини.

СОФІЯ. (Ткб.) Дневник „Утро“ поміщує розмову з мінїстром скарбу Тончевим про відносини до Румунїї. Мінїстер заявив, що доказам приязних відносин є се, що румунський посол рішучо заявив болгарському правительству, що Румунїя бажає і на дальше вдержати дотеперішні добрі сусїдські відносини. Сю заяву румунського посла прийняло болгарське правительство з великим вдоволенем.

Займяте Іспагану?

КОПЕНГАҐЕН. Петроградська телеґрафічна аґенція доносить, що 19. с. м. зайняли російські війська найбільше місто Персії а заразом найважнїйшу узлову точку Іспаган.

Франція не довіряє своїм силам.

БАЗИЛЕЯ. У президента французької републики Пуанкара безнастанно відбувають ся військові наради, Ґенерал Жофр домагає ся скріпленя французького фронту, який не в силї довго опирати ся Німцям.

Французьке правительство знова зажадало від Італїї, щоби вона прислала до Франції хоть такі війська, які моглиби робити етапну службу.

Офензива в Египтї?

ГАҐА. „Times“ пише, що вже наближає ся ся хвиля, коли начальний вожд анґлїйської оружної сили в Египтї розпічне офензиву.

Лїйка.

Коли в осени м. р. австро-німецькі війська осягнули свою цїль, прийшло на цїлім російськім фронтї до позиційних боїв. Полягають вони на тім, що найбільше вперід висунену лїнію стрілецьких ровів укріплють ся наче пільну фортифікацію і звідси і одна і друга сторона старають ся підійти до себе. В тій цїли копають ся вужиковаті рови посуваючи їх вперід під охороною шанців які повстають в наслїдок викиненя землї із копаних коритарів. Ворог боронить ся артилєрією, а відтак в борбі з близька киданєм ручних ґранатів так, що до самих перешкод з дроту дуже часто годї дїстатись. І тодї що йно починає ся похід попід землю щоб зробити вилім в становисках ворога висадженєм в воздух важних точок його позицій щоб відтак їх зайняти скорим приступом піхоти. З тих вибухів повстають сї „лїйки“, про котрі так часто читає ся в урядових звідомленях.

Такі міни закладають піонїри. Вперід треба довести підземний хідник аж під становиско, яке має бути висаджене у воздух. Коли терен є камінистий, робота йде дуже пиняво, бо не можна посунутись денно більше, чим на пів метра. В звичайній землї можна натомість посунутись на 15—20 метрів. Підземний хідник йде або горизонтально під землею, або скісно до гори, відповідно до позему терену і ворожого становиска. Коли земля є сипка, треба хідники підпирати рамами з дощок. Дуже тяжка є робота в піску та намулї. Треба оминати також жерела, які часто заливають вже готовий хідник та нищать мозольну людську працю.

Чим коритар є довший, тим тясша є робота по причинї недостаточного допли善 воздуха. Тодї допроваджують ся його рурами, робітники мусять змінятись що пів години або й частїйше.

Коли передтим висаджено камінє і скелї динамітом, остає в розвалинах і дірах трійний ґаз, який ще цїлими днями виплинає на коритар. Тодї робітники мусять мати прирядн до віддиху. Закладають вони в тій цїли також шеломи подібно як се роблять нурцї; воздух помпують ся тодї з гори. Такі прирядн, звичайно тяжкі утруднюють роботу, яка відбуває ся звичайно в позиції клячучій або навіть лежачи. До освітленя вживає ся таких самих лямп що й в копальнях.

Коли підземельний хідник доведено вже до бажаного місця становиска ворога, треба приготовити міну, якої вибух утворить „лїйку“. Вибухового матеріялу треба много; розміщують ся його не тільки на самім кінци підкопу, але також в двох бічних коморах довгих на 2—3 метри. Перед вибухом замикає ся щільно хідник, щоб ґази не уходили. Та і ворог не сидить з заложеними руками. Він теж підкопує ся та закладає свої міни. Робітники при роботі кермують ся та орієнтують ся тільки слухом уважаючи, звідки походить відгомін, що зраджує кертичу роботу ворожих саперів. Такий відгомін чути вже на яких 10 метрів під землею. Коли провірено, що підкоп ворога є вже недалеко, вертить ся скоро в тім напрямі комору, щоб заложити в ній міну та спричинити вибух заки ворог зможе підложити вибухову матерію при кінцї свого коритара. Робітники чують докладно, коли їх противники перестають копати, а починають закладати міни. Хвиля такого вижиданя є дуже денервуюча, бо обі сторони спішать ся, щоб чим скорше заложити міну та притиснути

ґнїк при електричнім дротї, який запаляе міну. Часто рішае кілька секунд. Вкінци чути детонацію, верхня земля вилїтае в гору і повстае лїйка, о яку що-йно розпочинають ся бої піхоти.

НОВИНКИ.

— **Ще до історії стрілецьких пісень.** В справі розповсюдненя пісні „Червона калина" подає сотник Іван Коссак ось які подробиці. Заспівана на сокільсько-січовім здвизї пісня обхопила всїх. Відділи У. С. С., що творились в Чорткові, ходили з піснею на вправи, вирушили потім на головне місце збору до Стрия, а опісля на Угорщину. В Гороздї співала сю пісню сотня Коссака, від неї перейняли її иньші сотні курінї і ціле Січове Військо. Новий зміст дальших стрічок (перша остала давна народна) витворили стрільцї протягом перших двох тижнів побуту в Гороздї. Що до другої пісні „Видиш брате мій" треба зазначити, що серед Січового Війська прийняла ся друга мельодія — себто Левка Ленкого.

— **Д-р Гринь Кузїв** надпоручник-авдітор дістав „Signum Laudis" за знамениту діяльність перед неприятелем.

— **Четверта німецька военна позичка.** Підписи на четверту німецьку позичку збільшають ся з наближуванєм речинця зголошень. Обчисленя не є ще певні, та на всякий случай субскрипция дійшла вже до величезної суми дванайцяти міліярдів марок. Розуміє ся, що ся квота з кождим днем побільшуєть ся.

— **„Dennoch".** Цїсар Вільгельм вписав в военну памяткову книжку Відня лиш одно знамените слово: „А мимо всього".

— **Макензен в Царгородї.** Пільний маршалок Макензен приїхав в пятницю до Царгороду, щоб вручити султанови маршалківську булаву, яку надав йому Цїсар Вільгельм.

— **Підвисшене контингенту цукру в Галичині.** Краківські часописї доносять, що галицке намісництво згодилось на підвисшене скількости цукру, визначеного цукровою картою для галицкого населеня з $^3/_4$ кг. на $1^1/_4$ кг. для міст, місточок та промислових місцевостий. В першім місяци з огляду на се, що цукрові карти вже видруковані і в деяких місцевостях роздані, будуть видані додаткові карти. Тим робом Галичину зрівнано під зглядом консумциї цукру з иншими краями Монархії.

— **В справі цукрових карт.** Управа міста Львова оповіщує: В цїли провірки запотребованя цукру у осіб і заведень, котрі на основі приписів розпорядка з дня 4. марта 1916 В. з. д. Ч. 61 будуть мати право до закупу цукру на основі:

I. т. зв. карт побору взиваю Управи гуманітарних і добродійних заведень, манастирів (кляшторів), військових заведень, закладів для виховання, наукових і т. п., щоби від дня 24. марта 1916 зголошували своє запотребоване в IX. Департаментї Маґістрату в часї від години $9^1/_2$ до $12^1/_2$ в полудне. Відпоручники дотичних заведень мають предложити належито виповнений загальний виказ домових осіб, а крім того заподати посіданий запас цукру в цїли виповненя відповідної деклярациї. Дотичні друки можна одержати в IX. Департаментї Маґістрату.

II. Купцї гуртівні і споваджуючі посередно з фабрик меньше як 2 ваґони цукру місячно.

III. посїдачі підприємств промислових не належачих до центрального австрійського і угорського союза продуцентів чеколяди і фабрикантів виробів цукрових, до державного австрійського союза продуцентів напоїв спіритусових, лікерів і оцту або до австрійського союза продуцентів і купців соку овочевого мають предложити в цїли провірки запотребованя цукру достовірні торговельні книги, записники або фактури. Всї висше незгадані промисловцї і дрібнійші купцї будуть зголошувати ся по леґітимациї на побір цукру і карти цукрові в Міськім Бюрі карт хлібових, ул. Кароля Людвика ч. 3.

— **Жидівська депутация у Начального Вожда.** Оногдї звилась у Начального Вожда Архикнязя Фридрика депутація австрійського Комітету до береженя інтересів жидівського населеня на північнім терені війни, яка представила архикнязеви ряд бажань в справі політичних і культурних інтересів Жидів на окупованім терені. Начальний командант армій, що прийняв депутацію в як найласкавійший спосіб, заявив, що хоча після ґаґської умови окупаційним тереном адмініструється після російських законів, то одначе остає в силї принціп рівноуправнення всїх признаних в Австро - Угорщинї віроісповідань, оголошений начальною командою армії зараз по введеню ц. і к. військової адміністрациї розпорядженем з 7. марта 1915, який і дальше обовязує.

— **Закупно збіжа в Румунії.** Ц. к. кореспонденційне бюро доносить, що д. 21. с. м. підписали представники держав контракт з румуньским централею вивозу в справі закупна збіжа.

— **Ще в справі смерти віцеадмірала Мавлєра.** Оногдї доносили ми про смерть віцеадмірала Мавлєра в російській неволї. Деякі часописї піднесли сумніви що до його природної смерти. Оногдї дістало міністерство заграничних справ вістку, що віцеадмірал помер в Київі природною смертю. Його жінка та син находять ся в Київі.

— **Спис мішків в Австриї** „Wiener Zeitung" містить розпорядок про обовязок зголошуваня мішків. Під сей обовязок підпадають мішки нові і уживані на збіже, муку, продукти господарські, сіль, цукор, цемент, каву, риж і т. п., зроблені зі шкіри, конопель, льну, бавовни і то без огляду на се, чи вони повні чи порожні та чи находять ся в обороні чи на склад. Обовязані до зголошеня є фірми та господарства і маґазини, о скільки мають їх більше чим 500 штук. Мішки належить зголосити після стану з д. 31. марта найдальше до 10 цвітня с. р.

— **Ковбаси з картофель** почали виробляти фабрики в Липську. Є вони зроблені з картофлї змішаної з кровю. Фунт такої ковбаси коштує 50 фенїґів.

— **Зміна календаря в Болгарії.** Собранє розпочало наради над реформою календаря, се є над зміною юліянського календаря на григоріянський.

— **Число Цепелінів.** Оногдї покінчено роботи коло сотного з черги Цепеліна в Німеччині. В липни 1914 р., отже безпосередно перед почином війни мала Німеччина тільки 25 Цепелінів.

— **Ніби спростоване.** Василь Пилипів, писар громадський в Новоселици, просить нас зазначити, що пан Бавер писар громадський в Мізуня і Пацикова, нїколи йому як писареви громадському в Новоселици не казав вести урядоване в польській мові, а маючи припорученнй над громадою надзір в справах рільничих і провірюючи викази в справах рільничих писаних в українській мові, стверджував їх все без закиду.

— **Побіда за всяку цїну.** Надзвичайну драму основану на тлї теперішної війни в 3 актах — висвітлює від пятниці (24. с. м.) до понеділка (27. марта) Кіно „Червоного Хреста" при ул. Академічній ч. 8. Цікавий сей фільм завдяки актуальности та подиву гідних моментів здобув собі перше місце в кінематоґрафічнім світї, а старанна управа, хотячи дати П. Т. Публиці правдивий образ шаліючої нинї війни, набула сей образ на тих пару днів. Окрім сього будуть представлені: Военний тижневник, актуальні знимки з военного терену, „Віллї пройдисвітом" знаменита гумореска, „Нагороджена чеснота", гарна драма та „Промінь сонця" дуже весела комедія.

— **Людове кіно „Червоного Хреста"** при ул. Городецькій ч. 2 а висвітлить в повисших днях комедію в 3 актах п. з. „Діва в опалах", та драматичний образ з житя в трьох діях: „Честь касієра". Як доповнене будуть висвітлені слїдуючі образи: Военний тижневник актуальні знимки з военного терену, „Льокомотива без керми", драма, „Тато в дорозї" знаменита гумореска.

— **Нове средство проти болю зубів.** Один німецький лїкар радить на біль зубів втягнути до носа пару кропель кольонскої води. Вислїд має бути у всякім случаю знаменитий.

— **Відложене заведеня григоріянського календаря в Туреччинї.** Прийнятий палатою послів в першім читаню законопроєкт про введене в Туреччинї григоріянського календаря відложено по причинї деяких змін в комісиї; по сїй причинї відложено введене нового численя часу, який мав обовязувати від 14. с. м.

— **Совісна Самаританка.** В однім з віденьських шпиталїв, поручає лїкар дижурний самаританцї, щоби хорому о годинї десятій вечером, дала зажити порошок на сонність. Точно о означеній годинї приступає вона до добре сплячого хорого, будить його і подає йому порошок на сонність.

---

†

ЛЕВЦЬО

найдорожший син о. Івана і Ольги Лїщинських упокоїв ся в Бориславі дня 25. січня с. р., проживши 3 весни житя. Місто вінця складають родичі на Захист Митр. Шептицкого 10 кор.

ОПОВІСТКИ.

Субота, дня 25. марта 1916.

Нинї: 25. марта гр.-кат. Феофана, римокат. Благовіщене.

Завтра: 26. марта гр.-кат. Никифора, римокат. Емануїла.

◯ **Дїти — Шевченкови.** В суботу дня 25 марта с. р. о год. 4 попол. в сали „Сокола-Батька" при вул. Руський ч. 20. заходами Кружка У. П. Т. ім. Тараса Шевченка силами шкільної дітвори відбуде ся вечерок в честь Кобзаря-України з слїдуючою програмою: 1) декламация ученика I. кляси, 2) вправи вільноруч хлопчиків, 3) вправи хлопчиків, 4) вправи вільноруч дівчаток, 5) образок сценїчний в двох діях „Тарас дитина" відіграють хлопчики і дівчатка. Цїни місць: К. 1·50, К. 1·—, 80 с., вступ на салю 40 с. для дїтий 20 с. Весь дохід на удержанє хлопячої школи ім. Тараса Шевченка на стрийській дільници. Сподїємо ся, що українська львівська громада численно явить ся на тім діточім святї! Білети до набутя в день вечерка від год. 3-ої при касї.

◯ **Земельний Банк Гіпотечний,** спілка акційна у Львові подає до відома, що в наслїдок загального застою правильних інтересів до корисних фінансових оборотів опроцентовує вкладки на біжучий рахунок аж до відклику не висше як по 4% річно.

Ся оповістка дотичить також вкладок, які в попередних роках прийнято на висший процент. 1—2

◯ **Засїданє** Укр. жіночого комітету помочи для ранених відбуде ся нинї в суботу о год. 4. в Захоронцї.

◯ **Засїданє** краєвого комітету Великодних дарунків відбуде ся нинї в суботу о год. 6. в салї засїдань Сиріського захисту ул. Корнятів ч. 1. Всї охочі до праці панї просить ся о ласкаву і численну участь. — Президия.

◯ **Надзвичайні Загальні Збори** повітового товариства ощадности і позичок „Прут" в Снятинї відбудуть ся в недїлю дня 2 цвітня 1916 о год. 1. пополудни в льокали міщанської читальні зі звичайним порядком деннім. Вп. членів просить ся о численну участь. Семен Зінкевич голова Ради Надзираючої, Іван Гоїв, директор, касиєр.

◯ **Заходом тов. Просвіти у Відни** відбуде ся дня 2 цвітня с. р. в салї Kaufmänisches Verein Wien I. Johannesgasse 40. аматорська виствва п. з. „Перехитрили" або „Попались в дурнї", штука-оперетка в 3 діях М. Кропивницького в супроводї військової оркестри. Початок о год. 7 веч., чистий дохід на інвалїдів У. С. С. 1—2

◯ **Надзвичайні Загальні Збори** тов. взаїмного кредиту „Надія" в Бережанах, відбудуть ся дня 13 цвітня 1916 о год. 11 перед полуднем в льокали торговлї „Народного Дому" в Бережанах, з слїдуючим порядком дневним:

1) Відчитане протоколу з послїдних Загальних Зборів;
2) Вибір 6. членів Надзірної Ради;
3) Вибір і затвердженє 2 членів Дирекції.
4) Внесеня членів.

Наколиб не зійшло ся на означену годину приписане статутом число членів, відбудуть ся того самого дня і в тім самім льокали о год. 12 в полудне другі Загальні Збори з тим самим порядком дневним, без огляду на число присутних членів. — О. Гаврншо голова, О. Садовський секретар.

◯ **Надзвичайні Загальні Збори** тов. „Народний Дім" в Бережанах, відбудуть ся дня 13 цвітня 1916 о год. 12 в полудне у власнім льокали, з слїдуючим порядком дневним:

1) Відчитане протоколу з послїдних Загальних Зборів;
2) Вибір 7 членів Надзірної Ради;
3) Вибір і затвердженє 2 членів Дирекції;
4) Внесеня членів.

Наколиб не зійшло ся на означену годину приписане статутом число членів, відбудуть ся того самого дня і в тім самім льокали о год. 1 в полудне другі Загальні Збори з тим самим порядком дневним, без огляду на число присутних членів. — О. Гавришо голова, О. Садовський секретар.

◯ **Зі Самаританської Помочи.** Засїданє повного Комітету Української Самаританської Помочи відбуде ся в салі „Бесіди" при ул. Костюшка дня 29 марта 1916 о год. пів до 7 вечером, на яке всїх членів запрашае ся.

◯ **Загальні Збори Інститута „Руський Народний Дім"** в Коломиї за р.р. 1914 і 1915. відбудуть ся дня 15. н. ст. цвітня с. р. о г. 3. з полудня в Народнім Домі, в школї ім. кн. Ольги (I. пов.) Порядок Загальних Зборів, як звичайно, а крім того внесене Совіта на

зміву статута. Єсли би о г. 3. не було потрібного комплету, то відбудуть ся другі Загальні Збори о г. 4. без огляду на число членів, з тим самим порядком і в тім самім льокали. О 8 г. того дня відбуде ся заупокійне Богослужене за померших Членів і Добродіїв Інститута. — За Совіт упр. Лепкий голова. Олекса Печерський секретар.

○ Перша проба до великого людового концерту тов. філії Просвіти ім. Шевченка відбудеть ся в неділю год. 3½ в льокали товариства, Ринок 10. II. пов.

○ Концерт „Українських Січових Стрільців“ в Станиславові. Заходом відділу виздоровців (реконвалїсцентів) У. С. С. відбудеть ся дня 10. цвітня 1916 в Станиславові, в салї „Австрії“ концерт з слїдуючою програмою:

I. Часть.

У. С. С. М. Гавронський: Стрілецький похід — відограє орхестра У. С. С.

1. М. Гавронський: Вязанка стрілецьких пісень — муж. хор. a capella
2. Шевченко-Лисенко: Гетьмани — тенорове сольо в супроводі фортепяну, відспіває У. С. С. Е. Банах.
3. Шевченко-Людкевич: Косар — муж. хор в супроводі орхестри
4. * * * Смичковий квартет.

II. Часть

5. Шнайдер: Карсарени — увертура, відограє орхестра
6. а) Чарнецький — Гавроньский: З воєнних пісень ч. 1
   б) Маковей-Колесса: Похорон стрільця — муж. хор a capella
7. а) Моцарт: Fantasie C-moll
   б) Henri Weber: Un orange imitation de nature — фортепянове сольо відограє У. С. С. Крижанівський Б.
8. Вагнер: Хор поломників з опери (Tannhäuser муж. хор в супроводі фортепяну).
9. Гимни: а) австрійський, б) угорський, в) німецький, г) турецький, д) болгарський, е) український.

Орудник хору: У. С. С. О. Гринішак
„ орхестри „ М. Гавроньський
Фортепяновий супровід зволила ласкаво обняти Вна І. Навроцька.

○ Материяли до календара „Просвіти“ на р. 1917. З огляду на те, що календар „Просвіти“ на р. 1917. має появити ся значно скорше, ніж се було можливе зробити в сїм роцї, проте Товариство „Просвіта“ просить Вп. наших письменників надсилати:

1) Оповіданя, новелї, нариси і т. п. найбільше на пів аркуша друку. зглядно на 450 віршів у два стопцї (8 сторін друку) теперішного формату календаря.

2) Короткі статї на актуальні теми, ілюстровані по змозї фотоґрафічними знимками або вільноручними рисунками.

3) Фотоґрафії відзначених військовою властию Укр. Січ. Стрільців, а крім сего також жовнїрів які поза У. С. С. служать в армії, — осіб, котрі перед війною визначили ся громадяньскою діяльностию, з додатком найважнійших дат з житя і діяльности.

4) Військову термінольоґію (зброя, походи, подїл військ. поодинокі частинки оружа і т. п.)

5) Фотоґрафічні знимки всего що тепер є актуальне.

6) Самостійні власноручні рисунки пригожі для календаря.

Прийняті твори будуть ремунеровані після прийнятої товариством норми.

Присилати належить найдальше до кінця цвітня 1916 на адресу: Товариство „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10.

○ З „Народної Лїчницї Подає ся до загального відома убогих хорих, що по перерві спричиненій непридвидженими перешкодами зістала „Народна Лїчниця“ ул. Петра Скарги ч. 4. знов отворена для ужитку всіх потребуючих. Ординації відбувають ся що дня а поради лїкарські уділяють: Др Евген Озаркевич і др Брониєлав Овчарський (недуги внутрішні), Др Сильвестер Дрималик (недуги діточі) Др Лука Сафіян (недуги хірурґічні), і Др Генрик Іґель (недуги очні). — Др Евген Озаркевич, директор.

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 24. марта 1916.

На російськім і балканськім фронтї: Без змін.

На італїйськім фронтї.

Ворог острілював місто Ґорицію і Роверето. Впрочім не було ніяких инших подій.

Заступник шефа Ґенерального Штабу фільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронтї.

В Шампанії на дорозї Somme-Souain, в Арґонах і на области над Мозою аж до Мозелї нагальність боїв артилєрії значно змогла ся. На захід від Haucourt зайняли ми, використовуючи наш онодїшний успіх, ще кілька ровів причім число бранців зросло до 32 офіцерів і 879 жовнїрів.

На східнім фронтї.

Коли Росіяни в день зважились тільки на один сильний наступ на примісток під Якобстатом, на схід від Бушгоф, та в ночи підприняли кілька разів наступи на північ від зелїзницї Мітава-Якобстат та старались напасти знечевя на полудневий схід від Двинська, а окрім сього підпринимали безнастанно сильні наступи на наш фронт на північ від Відси. Всї їх наступи зломились в нашім огни найпізнійше перед перешкодами причім ворог поніс тяжкі втрати в людях. Дальше на полудне не було ніяких наступів.

На балканськім фронтї.

В околицї Гевделї прийшло по обох сторонах Вардару в послїдних днях кілька разів до боїв артилєрії які однак не мали значіня. З ворожої летничої ескадри яка заатакувала Вольовец на захід від озера Дойран, один з лїтаків застрілений в воздушнім бою впав до озера.

Начальна управа армії.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.